

Til Per Koch og Per Niederbach

Innovasjon Norge

Oslo, 18 mai 2015

VEDR; Drømmeløftet – innspill fra Innovation Forum Norway

Dette dokumentet danner oppsummeringen av innspill fra Innovation Forum Norway (IFN) og våre mer enn 500 medlemmer i 100 av Norges ledende virksomheter. Innspillene er basert på strategiprosessen som har foregått gjennom de siste 6 månedene, direkte innspill fra våre medlemmer samt den gode dialogen på Drømmeløftet som ble gjennomført 23 april hos dere.

Som Norges ledende møteplass og nettverk for innovasjonsprofesjonelle representerer vi en stor bredde av virksomheter som satser på innovasjon og nyskapning, både innenfor privat, frivillig og offentlig sektor, - og det er med glede vi ser at 2015 så langt har medført økt fokus på betydningen av innovasjon.

IFN takker for anledningen til å komme med innspill og på vegne av våre medlemmer har vi i dette dokumentet oppsummert og kategorisert disse. Vi ser frem til den videre dialogen og gleder oss til å bidra for å understøtte det kommende nasjonale innovasjons-løftet.

På vegne av styret i Innovation Forum Norway

Anders H. Lier og Truls Berg

I styret: Anders H. Lier (Styreleder), Berte Helgestad, Solveig Kristiansen, Hans Christian Haugli, Jens Nørve, Per Harald Strøm og Arve Kristoffersen

Konkrete innspill

1. Styrking av eksisterende samarbeid mellom offentlig sektor og privatnæringsliv.

- **Innovasjonsundervisning** må få en viktigere rolle i høyere utdanning, vi tenker her både på læring om innovasjon i form av **intraprenørskap (innovasjon i dagens store og små virksomheter)** og **entreprenørskap (skape nye virksomheter)**.
- **Få entreprenørskap tidligere inn i utdanningen**; Fremtidens arbeidstagere vil i økt grad måtte tenke entreprenørskap og internasjonalisering. Vi tror det er viktig at man ser helheten og lærer om entreprenørskap fra tidlig alder. IN bør bidra til dette blir en viktigere del av utdanningen. Viktig at man også henter kompetanse fra personer med praktisk erfaring og kunnskap om entreprenørskap.
- **Sats på åpen verktøykasse for gode verktøy, metodikk, felles rammeverk.** Det er viktig at vi har felles forståelse av begreper, rammeverk osv. da dette bidrar til bedre forståelse, økt samarbeid og best praksis deling på tvers av offentlig og privat sektor, samtidig som det legger til rette for felles læring over tid.

2. Økt satsing på næringsrettet innovasjon

- **Øk støtten for markedstesting.** Erfaringen viser at store selskaper ikke har vært flinke nok til å gjøre dette tidlig nok på en systematisk og strukturert måte. IN bør derfor bidra til at en større fase av prosjektet går til tidlig kartlegging av behov. Vi anbefaler bruk av en kunnskapsbasert modell som tar for seg arbeidet med hvordan finne marked og kommersialisere produktet/tjenesten.
- **Sats på vekstklynger.** IN bør hjelpe alle som satser på egen hånd, men velg også ut visse bransjer hvor Norge har store sjanser for å lykkes globalt. Det er viktig med ekstra incentiver og brobygging mellom ulike næringer for å stimulere til vekst og utvikling. Tre eksempler på nye vekstklynger der Norge er langt fremme er;
 - FinTech hvor bla IKT-Norge og Finans Norge kan sikre bedre samkjøring i bransjen
 - EduTech
 - Kraftklyngen (turbiner, software, rådgivere, hydropower, grønn energi osv.)
- **Sats på dypere markeds- og kundeinnsikt** Etabler kompetanse, verktøy og støtte som skaper bedre innsikt i kunder og markeder. Engasjer dere mer i ulike markeder og få kundeperspektiv for å fasilitere kunde/markeds-nettverk hvor man kan teste ideer og lignende. Erfaring fra ulike markeder må deles i større grad enn i dag, og bruk folk med kompetanse på dette.

3. Økt tilgang til statlig pollen- og såkornkapital for de som trenger det mest

- **Økt støtte for risikokapital.** Norge trenger sårt flere incentiver for verdiskaping, en 50/50 modell der grundere som skaffer seg noe privat risikokapital matches fra IN

anbefales. Gi skattelette dersom man investerer i et oppstartsselskap. Del mer tidlig og jobb sammen, det er mye energi i tverrfaglig samarbeid.

- **Hjelp gründere med å tiltrekke seg risikokapital.** Støtt opp om InnoBørs, den uavhengige møteplassen som IFN i lang tid har støttet opp om, der gründere gratis får tilgang til Kompetanse, Kontaktnettverk og Kapital – Det handler mye om å få frem gründerne.
- **Fasilitet økt samhandling mellom kapitaleiere.** Viktig at kapitaleierne snakker sammen om etiske vurderinger, grådighetsprinsipper og smart bruk av risikokapital. Støtt derfor opp om NorBAN og deres arbeid med å samle tidligfase-investorene, de ønsker å samarbeide med IN og andre som jobber med det samme.

4. Få på plass et skattesystem som motiverer til å bygge opp norske arbeidsplasser

- **Vurder avgiftsfritak eller redusert arbeidsgiveravgift i en oppstart periode.** Arbeidsgiveravgiften i Norge er regionalt differensiert (Denne ordningen innebærer imidlertid statsstøtte, som i utgangspunktet er forbudt etter EØS avtalen. Slik støtte tillates likevel dersom ordningen er i tråd med gjeldende retningslinjer vedtatt av ESA. Nye retningslinjer for regionalstøtte 2014-2020 ble vedtatt av ESA i oktober 2013. I Norge får man derfor lov til å videreføre denne differensiering inntil videre. Vi anbefaler IN å kopiere denne ordningen også til å gjelde Oppstart bedrifter uansett regional tilhørighet. Forslaget går ut på å identifisere oppstart bedrifter som har levert godkjent regnskap i de to første årene etter oppstart, og gi dem mulighet til å søke om refusjon av arbeidsgiveravgift i en periode. Alternativt, kan bedrifter få redusert arbeidsgiveravgift i en periode på opptil 5 år, og trinnvis øke avgiften til normale satser i denne 5 års periode. På denne måten kan gründere få mulighet til å ta ut lønn og betale lønn til medarbeidere i en kritisk start fase med mindre kostnader. Oppsparte midler kan anvendes i bedriften for videre framdrift.
- **Forenkle tilgangen på finansiering for eksisterende virksomheter.** Innovasjon er viktig uansett om det skjer internt i virksomheten eller utenfor som en oppstartsvirksomhet. Gjør det derfor enklere å få risikolån og støtte (eks. Skattefunn, men 100% støtte).
- **Forsterk sikkerhetsnett for gründere i problemfasen.** I Norge er det en sosial skam å gå konkurs – bør ikke være slik. Bidra til å fjerne stigma og tabu. Sørg for at lovene tilpasses gründere, slik at det blir mindre risikofylt. Vi tror dette vil medføre at flere tør å ta dette valget. (chapter 11 fra USA godt eksempel på sikkerhetsnett, beskytter gründerne/risikotagerne i større grad - konkursbeskyttelse).

5. Øvrige anbefalinger

- **IFN oppfordrer IN til å styrke samarbeidet med andre sentrale aktører som KMD, KS, DIFI og IFN for å nevne noen.**

Vi antar at en tydeligere felles forståelse for metodikk, beste praksis osv. mellom disse aktørene også ville også kunne resultere i bedre «felles produkter» både for private aktører, frivillig sektor og offentlig sektor. Konkret oppfordrer vi til;

- Et tett samarbeid med KMD i deres arbeid med utarbeidelse av en ny Stortingsmelding om IKT som er bebudet tidlig 2016. Vi mener det bør vurderes om meldingen bør ha et eget kapittel som viser betydningen av og sammenhengen mellom IKT og innovasjon. Vi mener meldingen bl.a. bør drøfte og eventuelt gi anbefalinger om;
 - Å utarbeide felles veiledning, metodikk og beste praksis for hvordan og når en bør tenke innovasjon og brukermedvirkning i alle de digitaliseringsprosjektene som nå går i offentlig sektor.
 - Hvilke muligheter som ligger i et tettere og bedre samarbeid mellom leverandør og bestiller på anskaffelsesområdet slik at man legger til rette for økt kompetansedeling både i privat og offentlig sektor med sikte på flere og bedre innovative anskaffelser.
- **Å satse på Sosial innovasjon som nasjonalt satsningsområde.** Det er risikofylt å starte for seg selv, det gjelder ikke minst for de som også løser samfunnsproblemer. IFN oppfordrer Innovasjon Norge til å styrke sitt arbeid med sikte på å spre kompetanse og forståelse for betydningen av sosialt entreprenørskap. Vi bør bruke kompetanse fra finansbransjen (*-klyngen*) i Norge og eksportere ut dette for å videreutvikle "social for profits"-prosjekter i utlandet.
- **Mikrofinans som formell metode og incentiv på linje med såkornsfond** 93% av nye bedrifter i EU startes av arbeidsledige. Vi kan vekke "Nettverkskreditt" til live.